

Liikunnan ja urheilun tulosityksikön osavuosikatsaus 2, tilanteessa 31.7.2024

Liikunnan ja urheilun toiminnan toteutuminen

Vaikka uimahallikäynnit ovat vuoden alusta lisääntyneet, olemme olleet koko vuoden osalta liian optimistisia ja joudumme oikaisemaan kokonaiskävijöiden ennustetta vuodelle 2024 yhteensä 170 000 kävijällä. Se tarkoittaa koko vuoden 2024 maksutuloennusteeseen n. 400 000 euron vajetta. Vajetta kurotaan umpeen kävijämäärän kasvulla. Mm. Espoonlahden ja Matinkylän uimahallien pitkät huoltokatkot ovat vähentäneet käyntejä.

Uimahalleissa kävijöitä 1.1.–31.7.:

2019 659 812

2022 558 800

2023 701 673

2024 738 602

Tapiolan uimahallin peruskorjauksen urakointi kilpailutetaan syksyllä, peruskorjauksen odotetaan alkavan loppuvuonna 2024. Kahluuallas on käytössä kesällä. Sen kustannukset jaetaan kaupunkiympäristön toimialan kanssa.

Luonnonjäitä oli kaikkiaan 70 kpl. Lumisen talven vuoksi latuja tehtiin 200 km. Oittaalla hiihdettiin huhtikuun loppuun saakka. Toiminnallisesti talvi oli onnistunut.

Menojen osalta haasteita on tuonut viime talven tavoin runsasluminen talvi, joka aiheutti mm. aurauspalvelujen kasvua. Lisäksi energia-, materiaali- ja polttoainekustannukset haastavat taloutta, vaikka hinnat ovatkin tasoittuneet. Energiakustannukset ovat nousseet selvästi enemmän kuin perusuraan vaikuttanut indeksi. Tämä on lisännyt talouden sopeuttamisen haasteita.

Seuratoiminnassa ohjaajapula haittaa edelleen toiminnan järjestämistä. Tilanteeseen rakennetaan korjausta yhteistyössä seurojen ja Kisakallion kanssa. Suunnitelma ohjaajien lisäkoulutuksesta on myös osa kaupungin kotouttamisohjelmaa. Asiasta käytiin seurakentän kanssa palaveria seuraseminaarissa toukokuussa.

Ohjatun liikunnan osalta osallistujamäärät ovat kasvussa. Erityisryhmissä ja liikuntaneuvonnassa palautuminen vuoden 2019 tasolle on ollut hitaampaa. Liikuntaneuvontaa on hankaloittanut yhteistyön rakentuminen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa.

Alle 18-vuotiaiden poikien jääkiekon maailmanmestaruudesta pelattiin Espoossa ja Vantaalla 25.4.-5.5.2024. Espoo Metro Areenalla pelattiin alkulohkon otteluista aina mitalipeleihin saakka. Areenan katsojamäärä ylitti tavoitteen, yli 44 000 katsojaa. Television (tv5) välityksellä kilpailuja seurasi yli 1,4 miljoonaa katsojaa. Suomen Jääkiekkoliitto, Espoon liikunta ja urheilu sekä kilpailujen muut pääsponsorit mahdollistivat koululaisohjelman ja hyväntekeväisyyslippujen jaon muihin kuin Suomen otteluihin. Espoossa koululaisohjelmaan osallistui noin 1 400 oppilasta opettajineen ja hyväntekeväisyyslippuja jaettiin yli 3 000 kappaletta.

Perinteisesti toukokuu täyttyi erilaisista tapahtumista. Tapahtumien lajikirjo oli laaja; tanssiurheilu, yleisurheilu, maantiepyöräily, suunnistus ja uinti. SM-tason kilpailuja olivat Suunnistuksen SM-sprinttikilpailu ja Maantiepyöräilyn SM-kilpailut.

Rantaraittipäivä järjestettiin Matinkylän ja Haukilahden uimarantojen alueella lauantaina 25.5. Tapahtumassa liikuntaseurat, yhdistykset ja yritykset järjestivät maksutonta, kaikille avointa toimintaa ja aktiviteetteja Rantaraitin merellisessä ympäristössä. Tapahtuma tavoitti arviolta lähemmäs 1500 kävijää ja kumppaneita oli mukana tapahtumassa yhteensä 34.

Kesäkuun lopussa Susijengi kohtasi Uuden-Seelannin Olympiakarsintoihin valmistavassa maaottelussa. Susijengi voitti ottelun viimeisellä sekunnilla, jolloin tuhatpäinen yleisö innostui Espoo Metro Areenalla.

Digitalisoituvan liikunnan ja urheilun EU-hanke on edennyt suunnitellusti. Hanke on käynyt tutustumassa Jönköpingissä, Kööpenhaminassa ja Barcelonassa sekä ylläpitänyt kansainvälistä verkostoa kaupungeille, jotka toimivat aktiivisesti e-urheilun parissa. Hanke on suorittanut yhteensä 14 pilottikokeilua. Hanke on ollut mukana päivittämässä koulupihojen suunnitteluohjetta, joka tulee tulevaisuudessa huomioimaan myös interaktiiviset leikkipaikat peruskorjattavien koulujen ja uudisrakennusten piholla. Hanke on vuoden 2024 painottunut viestintään, tiedonlevittämiseen sekä vaikuttamaan erilaisiin sidosryhmiin, kuten opetushallitukseen, kuntaliittoon ja opetus- ja kulttuuriministeriöön.

Espoossa on järjestetty vuosina 2023–2024 kuusi e-urheilu- ja pelikulttuuritapahtumaa, jotka ovat tuoneet Espooseen yli 13 000 kävijää. Elisa Masters Espoo 2023 e-urheilutapahtuma tavoitti kansainvälisiä katsojia yli 31 miljoonaa eri verkkolähetyksissä. Espoossa toimii kolme e-urheilun seuratoimijaa, Heimo Esports, RoundsGG ja Northern Star Gaming ja useita e-urheilualan yrityksiä.

Keväällä 2024 viimeistelimme tulosityksikkömme ulkoisen viestinnän ja markkinoinnin strategiaa. Se määrittelee esimerkiksi tavoitteet eri viestintäkanaville sekä selkeyttää sitä, miten yhteistyökumppanien kanssa tehdään yhteistyötä viestinnässä. Seuraamme säännöllisesti tulosityksikkömme sisäisen viestinnän strategian mukaisten tavoitteiden toteutumista. Toimenpiteet keskittyvät roolien selkeyttämiseen, yhteistyön ja yhteisöllisyyden lisäämiseen, viestintäkanavien kehittämiseen sekä viestintäkulun varmistamiseen.

Liikunnan ja urheilun, suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen sekä Espoon Teline-taitureiden yhdessä toteutettu Leiki ja liiku- toiminta liikuntahalli Kameleontenissa Leppävaarassa toimi koko lukuvuoden. Toiminta on saanut paljon hyvää palautetta. Keväällä on valmisteltu Leiki ja liiku- toiminnan laajentamista ja toiminta alkaa syksyllä myös Keski-Espoossa ja Tapiolassa. Espoolaisista seuroista on Espoon teline-taitureiden lisäksi mukana Tapiolan voimistelijat, Olarin voimistelijat ja Esvoli.

Resurssivarausjärjestelmän kehittäminen keskeytettiin tilapalveluiden ja tietohallinnon tekemän linjauksen vuoksi toukokuussa ja järjestelmän kehittämisen omistajuus siirtyi Tilapalveluilta Liikunnan ja urheilun tulosityksikön vastuulle ns. Ketterän kehityksen mallin (Vekkuli –hanke) mukaiseksi. Muutos tarkoittaa sitä, että tulosityksikön tilavaraustiimin henkilöresurssia on sidottuna hankkeeseen arviolta 2–3 henkilötyövuoden verran. Asia tulee kuormittamaan henkilöstöämme, ellei lisäresursseja saada käyttöön.

Lisäksi on todennäköistä, että resurssivarausjärjestelmän kehittämisen kustannukset poistetaan tilapalveluiden, tietohallinnon ja Liikunnan ja urheilun tulosityksiköiden kesken siten, että kertapoistona asia vaikuttaa käyttötalouteen kussakin tulosityksikössä n 60.000 euroa. Asia tarkentuu lähiaikoina.

Liikunnan ja urheilun talouden toteutuminen

Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelma (Take)

Take-ohjelma toteutuu ohjelmakauden aikana täsmällisesti. Tuloja kertyy kuitenkin lähes 200 teur enemmän kuin alun perin ilmoitettiin. Ohjelman ylityksillä paikkaamme niitä ohjelman osia, joissa ei aivan alkuperäistä tavoitetta onnistuta saavuttamaan. Take -ohjelman kokonaisvaikutus on lähes 3,1 miljoonaa euroa.

Käyttötalous

Uimahallikäyntien maksutuottojen kertymä ei toteudu ennakoidusti. Käyntimääriä arvioitaessa on tapahtunut 150 000 kävijän arviointivirhe. Lisäksi Keski-Espoon ostopalvelu-uimahallin tavoite alittunee 20 000 kävijällä. Maksutuottojen arvioidaan alittuvan näistä syistä n. 400 000 euroa.

Esport Arenan jalkapallovuorojen ostosopimukseen ja Keski-Espoon uimahallin PPP-palvelumaksuun varatut rahat tulevat ylittymään yhteensä 0,5 milj. euroa, koska tulosityksikkö ei saanut ostoihin edellyttämiä määrärahoja. Tältä osin talousarvio voi ylittyä ja on syytä varautua siihen, ettei talousarvio tämän vuoksi toteudu. Sopeutusta on mahdotonta löytää muista palveluista kesken toimintavuoden.

Muista kuluista jää käyttämättä arviolta 200 000 euroa. Vaikka tapahtumavuosi on runsas, joitakin suunniteltuja tapahtumia jää toteutumatta.

Tilapalvelut-liikelaitos on ennustanut uuden Matinkylän liikuntahallin ja muiden tilojen vuokrakuluiksi 0,5 milj. euroa alkuperäistä talousarviota korkeammat kulut.

Kokonaisuutena ennustetut sisäisten vuokrien ja ostopalvelusopimusten ylitykset ja tulojen alitukset tarkoittavat yli miljoonan euron kateylitystä talousarvioon.

Merkittävimmät poikkeamat	Talousarvio	Ennuste	Erotus
Uimahallikäyntien maksutuotot	3 874 000	3 474 000	-400 000
Esport Arenan ostosopimus	654 000	954 000	-300 000
Keski-Espoon uimahallin PPP-palvelumaksu	1 540 000	1 740 000	-200 000
Matinkylän liikuntahalli ja muut sisäiset kulut	29 750 000	30 250 000	-500 000
Tapahtumat ja muut kulut	1 540 000	1 340 000	200 000
Yhteensä			-1 200 000 €

Lisäksi 6.8.2024 selvisi, että resurssivarausjärjestelmän kehittämisen kustannuksista noin 60 000 euroa kohdistetaan kertapoistona Liikunnan ja urheilun tulosityksikölle. Asiaan ei olla osattu varautua.

1000 EUR	Tilinpäätös	Muutettu	Ennuste	Poikkeama	Toteuma	Toteuma	Toteuma-%	Muutos-%
Liikunnan ja urheilun tulosityksikkö	2023	talousarvio	2024	ENN-MTA	1- 7 /2024	1- 7 /2023	2024	2023 - 2024
		2024						
Myyntituotot	213	279	279	0	127	74	45,6%	72,8%
Maksutuotot	6 094	7 179	6 779	-400	3 334	3 090	46,4%	7,9%
Tuet ja avustukset	405	38	38	0	-	38	-	-100,0%
Vuokratuotot	131	88	89	0	48	99	54,8%	-51,1%
Muut toimintatuotot	72	38	37	0	18	33	46,9%	-46,9%
TOIMINTATUOTOJEN ULKOISET	6 915	7 622	7 222	-400	3 528	3 334	46,3%	5,8%
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-	-	-	-	-
Henkilöstökulut	-8 637	-8 625	-8 625	-1	-5 686	-5 517	65,9%	3,1%
Palvelujen ostot	-12 601	-12 644	-13 144	-500	-7 491	-7 108	59,2%	5,4%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 694	-3 527	-3 527	0	-1 878	-3 408	53,2%	-44,9%
Avustukset	-4 793	-5 296	-5 296	0	-3 046	-2 942	57,5%	3,5%
Vuokrat	-1 062	-1 135	-1 135	0	-521	-659	45,9%	-20,9%
Muut toimintakulut	-681	-1 539	-1 339	200	-108	-444	7,0%	-75,6%
TOIMINTAKULUJEN ULKOISET	-31 467	-32 766	-33 066	-301	-18 730	-20 078	57,2%	-6,7%
Sisäinen myynti	81	-	30	30	30	44	-	-31,1%
Sisäiset ostot	-26 583	-29 752	-30 247	-495	-17 993	-14 385	60,5%	25,1%
Toimintatuotot yhteensä	6 996	7 622	7 252	-370	3 558	3 378	46,7%	5,3%
Toimintakulut yhteensä	-58 050	-62 518	-63 314	-796	-36 724	-34 463	58,7%	6,6%
TOIMINTAKATE	-51 054	-54 896	-56 061	-1 165	-33 166	-31 084	60,4%	6,7%

Investoinnit

Investointien arvioidaan toteutuvan määrärahojen puitteissa. Liikuntapaikkojen perusparantamiseen varattu määräraha on 1,4 milj. euroa ja koneisiin ja kalustoon varattu määräraha on 1,5 milj. euroa. Perusparantamismäärärahalla tehdään kuntoportaati Laaksolahteen. Vanttilan ja Lintulaakson tekonurmet uusitaan. Espoonlahden vanha tekonurmi asennetaan Kurttilan ja Tähtiniityn kentille hiekkatekonurmina. Laajalahden kentälle asennetaan tekonurmi kumppanuudella Laajalahti ry:n kanssa. Lisäksi uusitaan Matinkylän, Kallvikin, Odilammen ja Sorvalammen uimarantojen laiturit.

Koneiden ja kaluston määrärahalla uusitaan venesatamien huonokuntoisia laitureita, hankittiin ulkokuntosali Juvanpuiston koululle ja lumensäilömispeitteet Oittalle, hankitaan satamiin ongelmajätekontti ja septityhjennyslaitteita. Lisäksi kalustetaan uusi Matinkylän liikuntahalli. Keski-Espoon tekojäälle hankitaan kaukalo.

1000 EUR	Muutettu talousarvio 2024	Ennuste 2024	Poikkeama ENN-MTA	Toteuma 1- 7 / 2024
Liikunnan ja urheilun tulosyksikkö				
Investointimenotilit	2 916	2 916	0	1907
Liikuntapaikkojen perusparantaminen	1 416	1 416	0	1 115
Koneet ja kalusto	1 500	1 500	0	792

Palvelutuotteet

Palvelutuote	Eur TP23	Eur TA24	Eur ENN24	Suorite TP23	Suorite TA24	Suorite ENN24	Eur/Suorite TP23	Eur/Suorite TA24	Eur/Suorite ENN24	ENN/TP M%	ENN/TA M%
Uimahallit, oma tuotanto	12 095 318	13 520 554	13 477 507	1 035 202	1 300 000	1 150 000	11,68	10,40	11,72	0,30 %	12,68 %
Uimahallit, ostopalvelu	2 213 164	2 216 921	2 408 685	171 183	200 000	180 000	12,93	11,08	13,38	3,50 %	20,72 %

Vaikka uimahallikäynnit ovat vuoden alusta kasvaneet, on aiempi koko vuoden arvio ollut liian optimistinen ja kokonaiskävijöiden ennustetta vuodelle 2024 joudutaan laskemaan 150 000 kävijällä omien uimahallien osalta. Tämän takia myös yksikköhinta kohoaa verrattuna talousarvioon, mutta on samaa luokkaa viime vuoden toteuman kanssa.

Ostopalvelu-uimahallin osalta ennustetaan kävijämäärän jäävän 20 000 käynnillä talousarviosta. Kun kävijämäärätavoite ei toteudu, yksikköhinta ylittää talousarvion. Kustannusten nousun takia (PPP-ostopalvelusopimus) myöskään viime vuoden toteuman yksikköhintaan ei päästä.